

Aika: 31.8.2020 klo 10.00 – 13.00

Paikka: Etäyhteys

Paikalla: Mirja Anttila, Maria Forsén, Ilkka Haataja, Liisa Hilander (puheenjohtaja), Outi Hintikka, Ilona Lindfors (sihteeri), Katriina Tiainen, Jaakko Tuohiniemi, Tarja Turunen

Poissa: Mari Ekman, Taru Fröjdholm

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10:03.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista. Päätettiin käsitellä ensimmäisenä kohta 12 eli loppuvuoden kokousaikataulu.

3. Työryhmien mahdolliset kuulumiset edellisen kokouksen jälkeen

- Lajityyppi- ja muotosanastotyöryhmä: SLM-kokous 20.8. kokouksen [muistio](#) ja Jaakon [aihe/lajityyppi-alustus](#) ovat luettavissa Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän Kiwi-sivulla.
 - Osa SLM-termeistä viittaa teokseen, osa ekspressioon ja osa manifestaatioon. SLM-sanastoa pitäisi pyrkiä selkiyttämään niin, että olisi selvää, mihin termit viittaavat. Esimerkiksi postikortit viittaavat vain konkreettisiin postikortteihin eikä esimerkiksi postikorttien kuviin.
 - Ryhmä tiedusteli SLM-sanaston päivittämisestä ja sitä, milloin huomautukset termien käytöstä tulevat sanastoon. Huomautukset tulevat SLM-sanastoon, kun kokous on tehnyt päätöksen, mutta toistaiseksi päätöksiä on tehty vasta muutaman termin osalta (postikortit, julisteet). Sanastoon hyväksytyt uudet SLM-termit päivittyvät Fintoon nopeasti, mutta Asteriin päivittämisessä on viivettä.
- UDK-työryhmä: ryhmä ei ole kokoontunut.
- Fiktioaineistotyöryhmä: ensimmäinen kokous 10.9. klo 10-12 etäyhteydellä. Kokouksessa tarkoitus päättää ryhmän vetäjä. Tällä hetkellä ryhmän vetäjänä on toiminut Outi.

4. Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokouksen 25.8.2020 kuulumisia

Kokouksen [muistio](#) on luettavissa verkossa. Kokouksen aiheina:

- Kuvailuryhmien syksyn työpajojen ohjelma
- RDA-linjausten tilanne
- puheenjohtajien vierailut KAM-kuvailuryhmän kokoukseen
- Metatietosanaston ylläpito jatkossa
- Aikaontologian tilanne: ylläpitoprosessi ja -resurssit

5. Kuvailun asiantuntijaryhmien yhteiskokous/työpaja 8.9.2020 ja siihen valmistautuminen

- [Työpajan ohjelma](#)
- Sisku-ryhmän osuus
 - ryhmän esittely (5 min), Liisa esittelee ryhmän toimintaa
 - RDA-linjauksiin Sisku-ryhmällä ei ole kommentoitavaa tässä vaiheessa
 - Finnan teosavain:
 - ryhmä koki hankalana selittää teosavaimen ongelmakohtia kirjallisesti, olisi helpompaa näyttää esimerkkejä Finnasta
 - ongelmana esimerkiksi se, että yhtenäistettyjä nimekkeitä on tallennettu muihinkin kenttiin kuin niihin, joiden perusteella Finnan teosavain tuotetaan, mm. 630-kenttä
 - YSA-YSO-jälkityöt
 - Sisku-ryhmän palaute lähetetty keväällä Jarmo Saarikolle

6. Siskun toimintasuunnitelman 2020-2021 kertaus

- Käytiin läpi sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän toimintasuunnitelma.
 - Uuden RDA:n sisällönkuvailua käsittelevien linjausten ja esimerkkien laatiminen vuonna 2020
Sisku-ryhmän osalta RDA-linjauksissa ei ole tällä hetkellä läpikäytävää.
 - Automaattisen sisällönkuvailun laadun varmistamiseen osallistuminen
Ryhmä toivoi, että automaattisesta sisällönkuvailusta saataisiin esittely ryhmälle. Liisa on laittanut keväällä sähköpostia Osma Suomiselle ja pyytänyt Osmaa vierailulle Siskun kokoukseen, mutta ei ole saanut vastausta. Liisa lähettää Osmalle uuden viestin nyt, kun Siskun syksyn kokousajat on päätetty.
 - Osallistuminen kirjastosektoreiden järjestämien tilaisuuksien suunnitteluun ja toteuttamiseen
Korona-tilanteen takia monia tilaisuuksia on siirretty ensi vuodelle
 - Tuleviin sanastokonversioihin osallistuminen

Kaunokki-Kauno-konversiosta ei ole kuulunut mitään uutta, eikä konversion aikataulu ole tiedossa

- Yhteistyön konkreettinen lisääminen kuvailuryhmien välillä
 - toimijakuvailun ja Sisku-ryhmän välinen yhteistyö koettiin tärkeäksi
 - Sisku-ryhmästä Toimijakuvailun asiantuntijaverkoston kuuluvat Jaakko ja Ilkka
 - Toimijakuvailun asioita voi seurata Toimijakuvailun asiantuntijaverkoston sivuilla:
<https://www.kiwi.fi/display/TOIKU/Toimijakuvailun+asiantuntijaverkosto>
- Kuvailevan metatiedon yhteentoimivuuden varmistaminen eri kuvailuympäristöt ja -järjestelmät huomioiden
Melinda-Alma:
 - Sisku-ryhmästä Ilkka on mukana [Melinda-Alma-toimintamallityöryhmässä](#)
 - toisen aallon organisaatiot ovat nyt ottaneet Alman käyttöön
 - sisällönkuvailun kannalta haasteena on ollut esimerkiksi se, että osakenttien järjestys on Almassa eri kuin Melindassa ja asiasanojen loppuun Alma lisää pisteen. Näiden eroavaisuuksien käsittelyä on saatu automatisoitua, joten ne eivät enää hankaloita kuvailutyötä
 - uusi metadataeditori tulossa käyttöön

7. YSO:n muutoksista kertovan tiedotussivun esittely (Mirja)

- Mirja on koostanut sivun YSON termimuutoksista. Kansalliskirjasto pyrkii korjaamaan bibliografiset tietueet Melindaan, mutta nämä korjaukset eivät aina replikoidu paikalliskantoihin. Sivun tarkoituksena on auttaa tekemään korjauksia paikalliskannoissa. Sivulle on koottu kokouksissa tehtyjen päätösten tiedot.
- Linkki muutossivulle:
<https://www.kiwi.fi/display/Asiasanastotjaontologiat/YSON+muutokset>
Palautetta sivusta voi laittaa Mirjalle sähköpostilla
- Ryhmä toivoi vastaavaa sivua myös YSO-paikoista ja SLM-sanastosta. Myös ruotsinkielisten YSO-termien osalta toivottiin vastaavaa muutossivua. Maria pyrkii kokoamaan listan muutoksista, mutta ruotsinkielisen sanastotyön resurssit ovat niukat.
- Lisäksi kaivattiin listausta YSON uusista termeistä. Uusia termejä voi tarkastella Fintossa: <http://finto.fi/yso/fi/new>. Mirja lupasi pyytää vastaavan 'uudet termit'-listauksen myös SLM-sanastoon.
- Keskusteltiin siitä, mille kaikille tahoille olisi hyvä tiedottaa sivun olemassaolosta. Mirja laatii tiedotteen asiasta, ja lähettää kuvailijoiden sähköpostilistoille. Lisäksi ryhmäläiset lupasivat jakaa tietoa omissa kanavissaan.

8. Sisällönkuvailuohjeen kohdasta <https://www.kiwi.fi/x/O4OcB> esitetty kysymys

Sisku-ryhmälle tuli kysymys todellisten henkilöiden kuvailusta fiktiivisessä aineistossa. Sisällönkuvailuoppaassa on Kongressin kirjaston esimerkeissä käytetty osakenttää v, esimerkiksi "600 10 |a Bach, Johann Sebastian, |d 1685-1750 |v Fiction". Keskusteltiin siitä, onko näissä esimerkeissä esiintyvä v-osakenttä hämäävä, kun kyseistä osakenttää ei käytetä Suomessa. Päädettiin kuitenkin siihen, että sisällönkuvailuoppaan lukujen alussa oleva maininta "vertailun vuoksi esitetyt Kongressin kirjaston asiasanaston asiasanat ruskealla värillä" riittää. Lisäksi jokaisessa kohdassa on myös suomen- ja ruotsinkieliset esimerkit, jotka ovat suomalaisten kuvailukäytäntöjen mukaiset.

9. Fasetoidut aikamääreet kuvailussa: uusi "best practices" -ohjeistus ilmestynyt

Ohjeistus on luettavissa osoitteessa: <https://alair.ala.org/handle/11213/14591>

Keskusteltiin ohjeistuksesta ja todettiin, että Sisällönkuvailuopas on hyvin linjassa "best practices" -ohjeistuksen kanssa.

10. Kentän 688 lisääminen sisällönkuvailuoppaaseen tiedolla "ei käytetä"

Kenttä herätti paljon keskustelua. 688-kenttää on tarkoitus käyttää sanastoille, joissa on samassa sanastossa esimerkiksi henkilönimet ja asiasanat. Ehdotettiin, että MARC21-sovellusohjeeseen lisättäisiin huomautus, että kentän 688 käyttöä ei suositella. Sisällönkuvailuoppaassa kentän lisääminen jokaiseen mahdolliseen käyttökohtaan koettiin raskaaksi. Ehdotettiin myös, että lisätään maininta vain aihekohtaan. Toisaalta ehdotettiin, että sisällönkuvailuoppaaseen ei tarvitsisi lisätä huomautusta kentän käyttämättömyydestä.

PÄÄTÖS: Ei lisätä huomautusta Sisällönkuvailuoppaaseen, vaan pyydetään MARC21-sovellusohjeeseen huomautus siitä, että kentän 688 käyttöä ei suositella. Liisa ottaa yhteyttä Kumeaan sovellusohjeen päivittämiseksi.

11. Siskun uutiskirje

Liisa esitteli uutiskirjeen luonnosta. Kommentoitiin, että uutiskirjeessä olisi hyvä keskittyä uusiin asioihin. Ehdotettiin myös, että ryhmän esittely olisi kirjeen loppupuolella ja aluksi olisi uutiset. Ilmestymistiheydeksi sovittiin enintään 2 kertaa vuodessa. Ensimmäinen uutiskirje lähetetään joulukuussa, Liisa jatkaa kirjeen työstämistä, ja pyytää kommentteja ryhmältä.

12. Loppuvuoden 2020 kokousaikataulun suunnittelu

Sovittiin syksyn kokousajat seuraavasti:

- to 1.10. klo 9-12
- to 29.10. klo 9-12

- pe 27.11. klo 9-12
- ke 16.12. klo 9-12

13. Muut asiat

Ei muita asioita.

14. Tiedotusasiat

- Seuraava kokous 1.10.
- Kuvailun asiantuntijaryhmien työpajat: 8.9.2020 klo 12-15 & 3.11.2020 klo 12-15

15. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.37